

TOIMIALA Vesihuoltoliikelaitos

PALVELU Vesi- ja jätevesihuolto

TILIVELVOLLINEN Vesihuoltojohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Vesihuoltoliikelaitos hankkii ja toimittaa asiakkailleen talousvesiasetuksen vaatimukset täyttävää talous- vettä sekä vastaanottaa ja käsittelee jätevedet ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

TALOUSARVIO 2024

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne	Riskit/aikataulu
Mittaamattoman veden määrän pitäminen tasolla 1,5 m³/vuosi/metri. Tunnusluku kuvaa vesijohtoverkostosta vuotaneen tai laskuttamatta otetun veden määrää verkostopituutta kohti vuodessa.	Vesivuodot korjataan mahdollisimman nopeasti. Verkoston saneeraus-suunnitelman noudattaminen.	Vesihuoltoliikelaitoksella ei ole merkittävää korjausvelkaa verkostossa. Verkostosta paljastuu aika ajoin huonoja johtosuuksia, jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä, vaikka niiden käyttöikä ei teknisesti ole vielä päättynyt.	Riittävä osaava oma resurssi. Tulorahoitus ei riitä tarvittaviin verkosto-investointeihin.
Jätevesiverkoston vuotovesien määrän pitäminen alle 25 % /vuosi	Verkoston saneeraussuunnitelman noudattaminen.	Vesihuoltoliikelaitoksella ei ole merkittävää korjausvelkaa verkostossa. Verkostosta paljastuu aika ajoin huonoja johtosuuksia, jotka edellyttävät pikaisia toimenpiteitä, vaikka niiden käyttöikä ei teknisesti ole vielä päättynyt. Mittaustulokseen vaikuttaa vuotuinen sademäärä.	Riittävä osaava oma resurssi. Tulorahoitus ei riitä tarvittaviin verkostoinvestointeihin.
Talousvesiasetuksen edellyttämä talousveden laatu.	Talousveden tuotantoprosessin optimointi	Jatkuva prosessi.	Riittävä ja osaava henkilöstöresurssi. Tulorahoitus ei riitä laadun ja määrän varmistamiseen.
Jätevesien ympäristöluvan mukainen käsittely; Jätevedenpuhdistamo toimii lupaehtojen mukaisesti.	Prosessia optimoidaan tulevan kuormituksen mukaisesti tavoitteena ympäristöluvan lupaehtojen mukainen käsittelytulos.	Laitoksen mitoitus riittää hyvin näköpiirissä olevalle jätevesikuormitukselle. Mikäli tilanne edellyttää, tulee vesihuoltoliikelaitoksen kyetä tekemään nopeastikin tarvittavia investointeja.	Riittävä ja osaava henkilöstöresurssi. Jätevesien käsittely vaatii erityisosaamista ja laitoksen tuntemusta, jotta kyetään toimimaan lakien ja ympäristöluvan ehtojen mukaisesti.

Tavoite	Toimenpiteet	Tilanne	Riskit/aikataulu
Kalusto-ohjelma	Työkalun luominen.	23.8.2023 hyväksytyn strategian mukaisesti.	Työkalu otetaan käyttöön sen valmistuttua.
Verkon saneeraussuunnitelma	Suunnitelman noudattaminen.	23.8.2023 hyväksytyn strategian mukaisesti.	Olemassa olevaa työkalua päivitetään.
Vesihuollon palveluiden maksurakenteen kehittämisen.	<p>Maksurakenteen tarkastelu Suomen vesilaitosyhdistys ry:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti.</p> <p>Lähde: Vesilaitosyhdistyksen Julkaisusarja nro 67 Helsinki 2017</p>	23.8.2023 hyväksytyn strategian mukaisesti.	Suunnitelma käytettävissä vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.
<p>Vedensaannin turvaaminen kaikissa tilanteissa;</p> <p>Valtuustokauden 2021-2025 aikana on tavoitteena turvata 10 % nykyisestä talousveden tarpeesta.</p>	<p>Siirtojohtolinjan valmistuminen vuoden 2024 kuluessa.</p> <p>Uuden vedenkäsittelylaitoksen käyttöönotto vuonna 2025.</p>	Rakentaminen käynnissä.	Vedenottolualle on myönnetty jatkoaikaa joulukuuhun 2025.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Hyväksytyn strategian jalkauttaminen ja noudattaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Hyväksytyn strategian noudattaminen. Johtokunta on asettanut omana tavoitteenaan vesihuollon maksujen säilymisen valtakunnallisella keskitasolla.

Taloussuunnitelma 2024-2026

Vedenkulutus on kuluvana vuonna laskenut ennakoituakin enemmän ja laskeva vedenkulutustrendi näyttää jatkuvan myös tulevilla talousarviokaudella. Voimakas inflaatio nostaa materiaalihankintojen, palveluiden ostojen ja energian hintoja, joka yhdessä veden- ja jätevedenmyynnin vähenemisen kanssa vaikeuttavat vesihuollon talouden tasapainon säilyttämistä. Vesihuoltovarmuuden parantamiseksi tehdyt investoinnit kasvattavat vesihuollon lainanhoitokustannuksia merkittävästi tulevina vuosina. Samalla vesihuollon tulisi pystyä tekemään investointeja vedensaannin turvaamiseksi myös jatkossa ja kyetä saneeraamaan olemassa olevaa vesihuoltoinfraa palveluiden laadun ylläpitämiseksi.

Talousarvioesitys sisältää talousvesipuolella käytössä olevan perusmaksun suuruisen jäteveden perusmaksun käyttöönoton myös jätevesipuolella 1.1.2024 alkaen. Veden- ja jäteveden perusmaksujen suuruus määräytyy kiinteistön vesimittarikon mukaan.

Talousarviovuoden investointivaltuudeksi esitetään 1 000 000 euroa, joka sisältää uuden vedenkäsittelylaitoksen ja vesijohtolinjan valmiiksi saattamisen. Verkostotöiden toteuttamisesta neuvotellaan teknisen toimen kanssa investointimäärärahan puitteissa.

Liikelaitoksen peruspääomasta maksama korvaus säilyy ennallaan.

Riskianalyysi

Jäteveden puhdistamoon ja vedenkäsittelyyn tehtyjen investointien taloudellinen kannattavuus on ollut riippuvainen vedenkäytön ja jäteveden puhdistamon kuormituksen säilymisestä nykyisellä tasolla. Näköpiirissä oleva jäteveden kuormitusmäärän väheneminen tulee laskemaan jäteveden maksutuloja. Vallitseva maailmanpoliittinen tilanne saattaa lisätä riskejä vesihuollon järjestämiseen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Hyväksytyn strategian noudattaminen.

Tunnusluvut

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Mittaamaton vesi m ³ /vuosi/metri	1,73	1,51	1,51	1,51	1,51
Vakinaiset, henkilötyövuodet	16	18	18	18	18
Määräaikaiset, henkilötyövuodet					
Tilat m ²					